

Społeczna rola lekarza. Komentarz do znowelizowanego KEL: art. 78.

Komisja Etyki Lekarskiej Naczelnej Rady Lekarskiej przygotowała komentarz do znowelizowanego KEL. Tym razem dotyczy społecznej roli lekarza w kontekście wypowiedzi publicznych i działania na forum publicznym.

ART. 78.

1. *Lekarz powinien zwracać uwagę społeczeństwa, władz i każdego pacjenta na znaczenie ochrony zdrowia, a także na zagrożenie ekologiczne.*
2. *Swoim postępowaniem i wypowiedziami publicznymi lekarzowi nie wolno propagować postaw antyzdrowotnych. Lekarz powinien być przykładem właściwych postaw zdrowotnych i dbać o własne zdrowie i dobrostan.*
3. *Wypowiadając się na forum publicznym przy udziale osób niebędących lekarzami (także w mediach, internecie i w serwisach społecznościowych) na temat odkryć naukowych, technologii medycznych albo diagnostyki lub terapii, lekarz powinien mieć pewność, że jego wypowiedzi opierają się na aktualnej wiedzy medycznej.*
4. *Działaniami i zachowaniem lekarza na forum publicznym, w szczególności w Internecie i mediach powinny kierować te same zasady etyczne, co przy bezpośrednim kontakcie z pacjentem, personelem medycznym czy z innymi lekarzami.*

Komentarz:

Artykuł 78 dotyczy relacji lekarza nie tylko z pacjentem, ale z szeroko pojętym otoczeniem, środowiskiem i przestrzenią publiczną. Zwraca on uwagę nie tylko na podstawowy aspekt pracy lekarza, jakim jest bezpośredni kontakt z pacjentem, prowadzenie terapii czy diagnostyki, ale także na elementy świata, w którym znajduje się pacjent i lekarz. Dlatego także rolą lekarza jest działanie na rzecz zdrowia publicznego, ochrony zdrowia w kontaktach z władzami, w mediach, a także bezpośrednio przy pracy z pacjentem.
Nie bez wpływu na zdrowie ludzi jest także stan i czystość otaczającego środowiska, a więc w każdym działaniu medycznym powinno się zwracać uwagę na ochronę środowiska: w miarę

możliwości minimalizować zużywanie materiałów jednorazowego i wielorazowego użytku, wody, środków czystości; dbać o odpowiednią segregację śmieci czy ich utylizację.

Swoim postępowaniem i wypowiedziami publicznymi lekarzowi nie wolno propagować postaw antyzdrowotnych, dyskredytować uznanych i potwierdzonych w badaniach metod diagnostycznych, leczniczych czy terapeutycznych. Takie postępowanie może spowodować ogromne straty dla ochrony zdrowia oraz podważa zaufanie do stanu lekarskiego i rzetelnej nauki opartej na faktach. Lekarz powinien więc przykładać szczególną wagę do treści medycznych publikowanych przez siebie lub ze swoim udziałem. Informacje te powinny być oparte na aktualnej wiedzy medycznej. Nie powinny być oparte na opinii własnej czy stereotypach. Lekarz powinien zachować szacunek i odpowiedni język w swoich publicznych wypowiedziach, szczególnie w przypadku komentowania i odpowiadania na nierzetelne treści czy wiadomości, lub by poprawić błędne interpretacje wiedzy medycznej. Korzystając z mediów społecznościowych w celach edukacyjnych czy w celu zawodowej wymiany informacji z innymi lekarzami, należy przestrzegać wskazówek etycznych dotyczących poufności, profesjonalizmu i świadomej zgody pacjenta.

Lekarz powinien być przykładem właściwych postaw zdrowotnych i dbać o własne zdrowie i dobrostan, gdyż od niego zależy zdrowie i dobrostan wielu osób. Warto też zaznaczyć, że ta dbałość o właściwą dietę, odpowiednią ilość snu, równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, stan psychiczny, leży nie tylko w interesie samego lekarza, ale także pacjentów, współpracowników czy jego zwierzchników.

Działaniami i zachowaniem lekarza i lekarza dentysty w internecie i mediach powinny kierować te same zasady, jak przy kontakcie bezpośrednim z pacjentem. Lekarze powinni być świadomi standardów dotyczących prywatności pacjentów i poufności informacji o pacjentach, których należy przestrzegać w codziennej pracy, jak i w przestrzeni Internetu. Lekarze kontaktujący się z pacjentami za pośrednictwem Internetu czy mediów społecznościowych, komunikatorów, muszą zachować odpowiednie granice w relacji pacjent–lekarz, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi etyki zawodowej, tak samo jak w każdym innym kontekście.

Korzystając z Internetu i mediów społecznościowych, lekarze powinni być świadomi także zagrożeń dotyczących prywatności czy negatywnych i szkodliwych treści. Powinni być także świadomi możliwości reagowania na dotyczące ich negatywne treści, trolling, nękanie, groźby czy spam, a także prawne konsekwencje tego typu działań.